

Salacgrīvas ostas pārvaldes pieredze SPSIL un
zemsliedzē
(piemērojot vadlīnijas SP sniedzējiem) iepirkumos

Salacgrīva, 2020.g

Kas mēs esam

Salacgrīvas ostas pārvalde saskaņā ar likumu "Likums par ostām" administratīvi pārvalda Salacgrīvas ostas darbību.

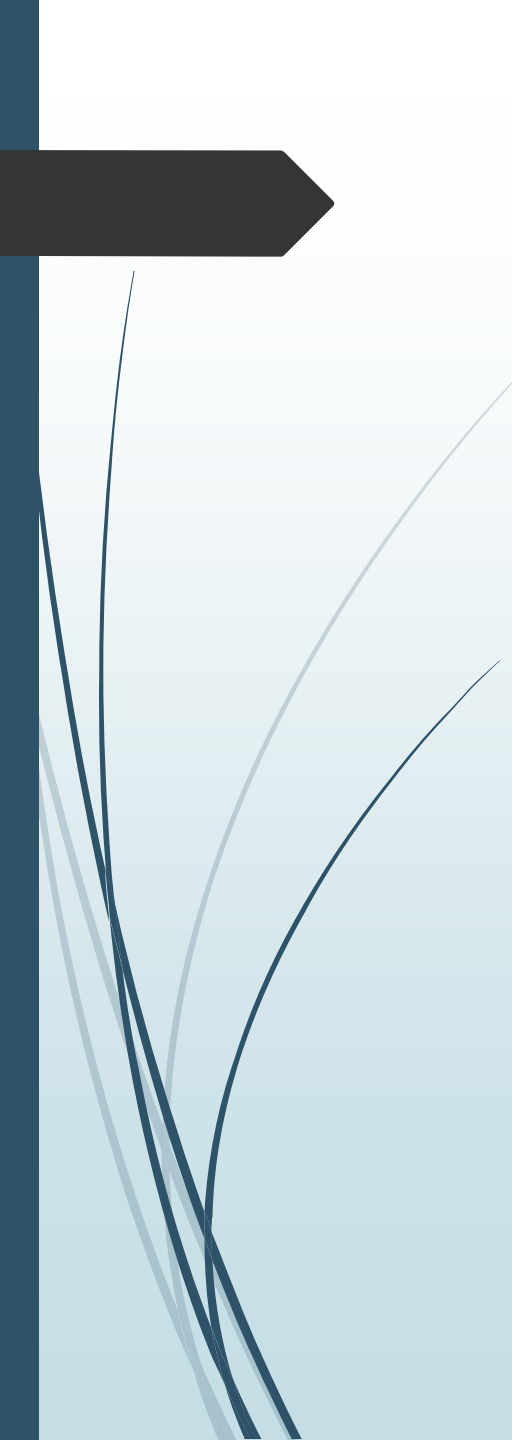
- nosaka ostas maksu un ostas pakalpojumu tarifu robežlīmeņus, nosaka apsardzes un caurlaižu režīmu ostā, kontrolē ostas noteikumu ievērošanu, u.tt.

- Kā arī :

organizē ostas izbūvi un ar ostas darbību saistītās infrastruktūras izbūvi ostas teritorijā atbilstoši ostas attīstības programmai;

nodrošina tās īpašumā esošās vai valdījumā nodotās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību, kā arī piedalās ar ostas darbību saistītās infrastruktūras attīstīšanā;

Lai realizētu šīs funkcijas, tiek veikti dažādi iepirkumi – gan preču, gan pakalpojumu, gan būvniecības.

-
- ▶ Vidēji gadā tiek veikti ne vairāk kā 10 iepirkumi, kuru organizēšanā tiek izmantotas iepirkumu vadlīnijas SPS.
 - ▶ Ņemot vērā augsto iepirkuma sliekšni, tikai vienu reizi esam veikuši iepirkumu, izmantojot SPSIL. Iepirkums bija saistīts ar ES fonda nosacījumiem.
 - ▶ Ostas pārvaldei iepirkuma organizēšanai ir sagatavoti iekšējie kārtības noteikumi, kur atrunātas no kādas plānotās līguma summas iepirkumi tiek veikti atbilstoši vadlīnijām. Tie ir zemāki kā vadlīnijās noteikti.
 - ▶ Ostas pārvaldē izveidota patstāvīgā iepirkumu komisija.
 - ▶ Ostas valde var lemt arī par iepirkuma komisijas izveidi konkrēta iepirkuma veikšanai.
 - ▶ Visi iepirkumi, kas tiek veikti atbilstoši vadlīnijām vai SPSIL , tiek publicēti Salacgrīvas ostas pārvaldes mājas lapā, kā arī likumā noteiktajā PVS

Veicot iepirkumus, izmantojot IUB sagatavotās vadlīnijas, līdz šim nav bijušas būtiskas problēmas ar nolikuma nosacījuma apstrīdēšanu no ieinteresēto pretendentu puses, iepirkumu rezultātu apstrīdēšanā vai iepirkuma līguma noslēgšanā.

- ▶ Prasības Iepirkuma pretendentu kvalifikācijai izvirzām samērīgas un atbilstoši vadlīniju un likuma nosacījumiem;
- ▶ Nenosakām nepamatotas vai pārspīlētas specifiskas prasības pretendentiem;
- ▶ Iepirkumiem tehniskos uzdevumus sagatavojam atbilstoši vajadzībām, neizvirzot nepamatotas specifiskas prasības;
- ▶ Iepirkumi ir atklāti, tie tiek publicēti Salacgrīvas ostas pārvaldes mājas lapā un IUB PVS.
- ▶ Lai arī nav obligāti, plānojam turpmāk zemsliedzņa iepirkumus publicēt arī Elektronisko iepirkumu sistēmā.

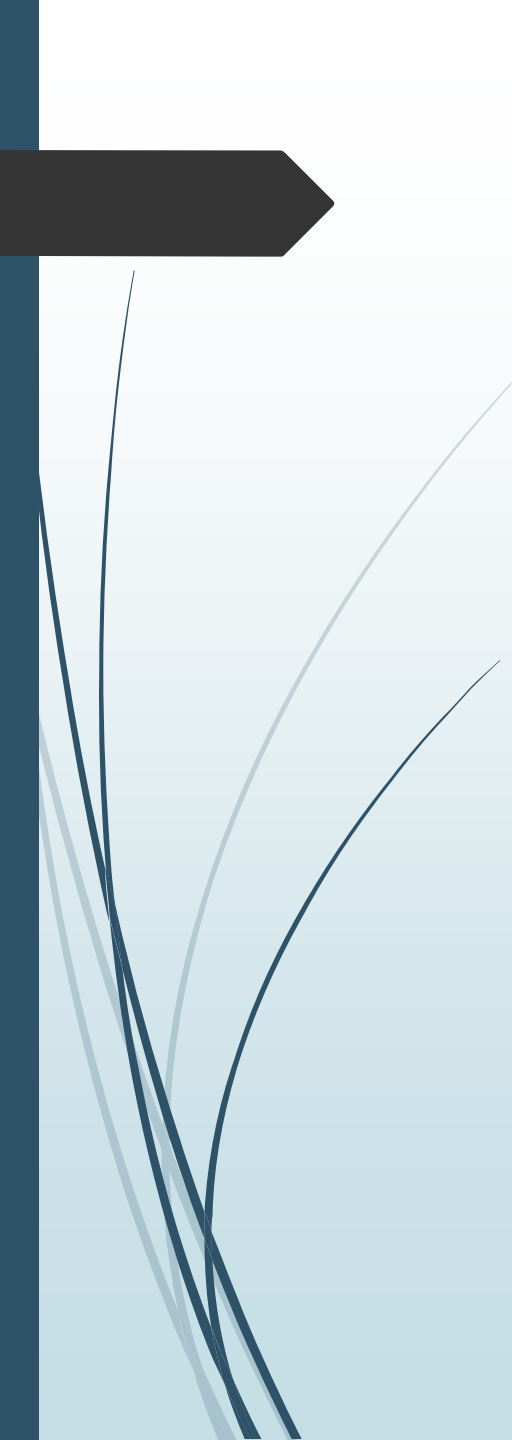
Par līguma realizāciju:

Pieredze iepirkumu līguma realizācijā varam sadalīt divās grupās:

- Pakalpojumu un piegādes iepirkumi – iepirkuma un līgumu realizācijā nav bijušas problēmas.

Realizējot šādus projektus, ostas pārvalde nav sastapusies ar būtiskām problēmām – iepirkuma līgumi ir noslēgti un izpildīti atbilstoši iepirkuma līguma nosacījumiem.

-
- Būvniecības iepirkumi – iepirkuma process ir bijis bez problēmām, taču noslēgtā līguma realizācija ir ar dažādu pieredzi - gan bez problēmām, gan problemātiska.

Līdz šim ostas pārvalde iepirkumu procesos nav saskārusies ar būtiskām problēmām – pretendenti nav apstrīdējuši ne nolikuma nosacījumus, ne iepirkuma līguma nosacījumus.

- Citāda pieredze - līguma realizācijā.

Galvenokārt arī tā ir bijusi bez būtiskām problēmām – projekti realizēti atbilstoši līguma nosacījumiem.

Tomēr ir arī bijuši projekti, kas realizācijas laikā ir radījuši ‘galvas sāpes’ gan pasūtītājam, gan būvniekam.

Problēmas, ar kādām saskaramies būvniecības realizācijā:

- Būvniecībai (būvniecības darbiem) iepirkuma līgumi tiek realizēti balstoties uz projektētāju sagatavotiem būvprojektiem, un ir gadījumi, kad izstrādāto būvprojektu kvalitāte nav bijusi atbilstoši prasītajam.
- Pat pēc ekspertu piesaistes būvprojekta izvērtēšanai pirms iepirkuma līguma slēgšanas nav iespējams pilnībā 'izķert' visu brāķi būvprojektā.
- Nekvalitatīvi būvprojekti rada problēmas projekta realizācijai, t.sk. būvniecības termiņu ievērošanai, iepirkuma vadlīniju SPS un SPSIL nosacījumu ievērošanai par līguma grozījumiem (t.sk. SPSIL 66.panta nosacījumus par būtiskiem un nebūtiskajiem grozījumiem).
- Obligātajā civiltiesiskajā apdrošināšanā būvprojekta izstrādātāji nav apdrošināti pret tādām būvprojekta kļūdām, kuras tiek atklātas būvniecības procesa laikā.
- Šādu kļūdu labošana un ar to radušos izmaksu segšana ir projektētāja un pasūtītāja savstarpējā līguma nosacījumu jautājums, taču parasti tā ir pasūtītāja 'galvas sāpe'.

- Veicot būvniecības iepirkumus, pasūtītājs ir pakļauts tām pašām būvniecības nozares problēmām, ar kādu sastopas visi būvniecībā iesaistītie – būvnieka nepietiekams darbaspēks, darba spēka neprofesionalitāte u.c.
- Vēl sarežģītāk viss paliek, ja finansējums projekta realizācijai tiek saņemts no ES struktūrfondiem. Šim projektiem ir strikti termiņi, un to neievērošana sekas ir finansējuma 'pazaudēšana'.

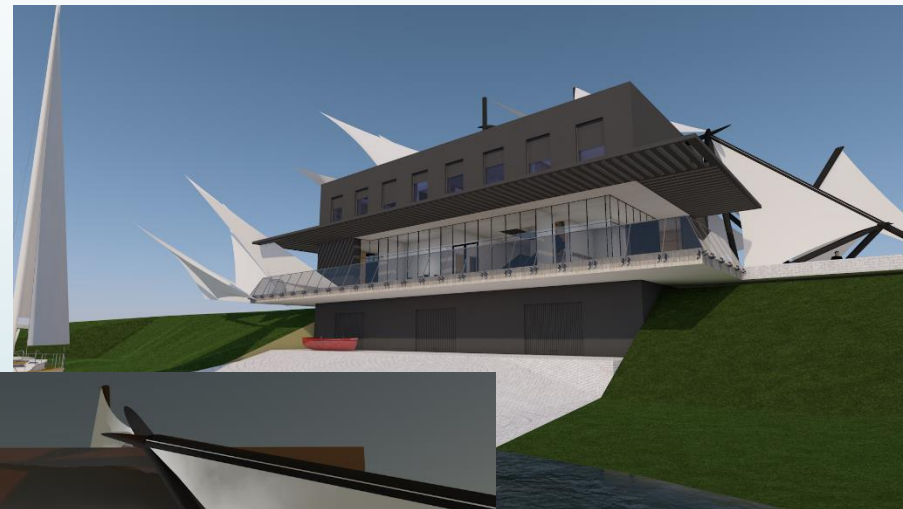

Nemot vērā to, ka Salacgrīvas ostas pārvalde nav liela organizācija, tās darbinieku skaits ir neliels, saskaroties pat tikai ar daļu no šiem uzskaitītajiem faktoriem, būvniecības process kļūst ļoti smagnējs, tā realizācija un uzraudzība aizņem lielu daļu no darba laika, liekot iesaistīt tajā papildus darbaspēka resursu.

Konkrēts piemērs:

- Salacgrīvas ostas pārvalde pašlaik realizē ES finansētu projektu, veicot jaunas ēkas būvniecību, un ir saskārusies ar iepriekš uzskaitītajiem negatīvajiem aspektiem – nekvalitatīvu būvprojektu, projekta izmaiņām būvniecības laikā, grozījumiem iepirkuma līgumā, u.tt.
- Būvprojektu pirms iepirkuma izskatīja sertificēts būvspeciālists, atrada kļūdas, tās tika labotas.
- Būvniecības procesa laikā pirms tam neatklāto būvprojekta precizējumu un grozījumu sekas ir kavēti būvniecības termiņi un projekta izmaksu izmaiņas.
- Lai tiktu izpildīti visi iepirkuma vadlīniju SPS un SPSIL nosacījumi par līguma grozījumiem (66.pants), ostas pārvalde ir bijusi spiesta veikt papildus iepirkumu ēkas konkrētas konstrukcijas izbūvei.
- Jaunais iepirkums (kas vēl nav noslēdzies) sarežģī ēkas būvniecības procesu – teorētiski pastāv iespēja, ka ēku kā vienotu objektu būvē divas būvkompanijas, katrai par savu veikto būvniecību jāsniedz atsevišķa garantija; būvniecībai no abu iesaistīto būvkompaniju puses jābūt saskaņotai (konflikta iespējamība); tās nedrīkst traucēt viena otrai; ēkas būvniecībai ir strikti noteikti termiņi.

- Piemērā minētā situācija ir nebijusi ostas pārvaldei, tāpēc mēs nevaram pateikt, kā tas beigsies. Lai projektu novestu līdz laimīgām beigām, priekšā liels darba lauks pašiem un juristiem. Bet noteikti tā būs liela pieredzes bagāža nākotnes projektu realizācijai. 😊

Nobeigumā īss secinājumi

- ▶ Iepirkumos par pakalpojumiem un piegādēm ostas pārvaldei nav bijuši sarežģījumi.
- ▶ Būvniecības iepirkumos ir bijuši gan labie piemēri, gan ne tik laba pieredze.
- ▶ Balstoties uz faktisko situāciju pašlaik būvniecības procesā esošajā būvobjektā, būtu vēlme, lai valsts likumdošanā būtu noteikta atbildība būvprojekta izstrādātājiem - projektētājiem, lai pasūtītājam, slēdzot ar šiem profesionāļiem līgumus par būvprojekta izstrādāšanu, būtu pārlicība, ka projekts tiks izstrādāts atbilstošā kvalitātē, un tā realizācijas laikā nebūs jāsaskarās ar nepilnīgiem vai kļūdainiem projekta risinājumiem.

Paldies par uzmanību!